

**Informacja o ilości umów na odbiór odpadów komunalnych z firm i instytucji
w porównaniu do ilości przedsiębiorstw działających na terenie gmin zrzeszonych
w Komunalnym Związku Gmin „Dolina Redy i Chylonki”
w latach 2013-2016**

Komunalny Związek Gmin „Dolina Redy i Chylonki” w 2007 roku przejął od gmin członkowskich obowiązek prowadzenia ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych wynikający z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Firmy wywozowe działające na terenie KZG mają obowiązek przekazywania listy umów zawartych/ zmienionych i rozwiązanych w danym okresie sprawozdawczym do Związku, które następnie wprowadzane są do bazy umów.

Od 2013 roku gminy mają obowiązek zorganizowania systemu zbiórki odpadów od mieszkańców, więc w bazie znajdują się tylko umowy na odbiór odpadów komunalnych zawarte przez firmy wywozowe z przedsiębiorstwami i instytucjami. Wyjątek stanowi miasto Sopot, które od 1 lipca 2014 roku objęło systemem gospodarowania odpadami również nieruchomości niezamieszkałe, a w związku z tym w ewidencji umów prowadzonej przez KZG nie ma żadnych umów aktywnych na terenie Sopotu.

W tabeli 1 zestawiono ilość umów na odbiór odpadów stałych w latach 2013-2016 na terenie poszczególnych gmin wchodzących w skład Związku.

Tabela 1 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych w latach 2013-2016 na terenie poszczególnych gmin wchodzących w skład Związku

Miasto/Gmina	2013	2014	2015	2016
Gdynia	3 893	4 052	4 107	4 266
gm. Kosakowo	225	210	224	244
gm. Szemud	141	138	187	192
gm. Wejherowo	247	241	253	259
Reda	182	212	220	250
Rumia	701	713	741	752
Wejherowo	754	888	855	864
Sopot	1 141	0	0	0
Ogółem	7 284	6 454	6 587	6 827

Tabela 2 przedstawia ilość podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON bez działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, ponieważ ta forma działalności wykonywana jest w większości przypadków w mieszkaniach lub domach prywatnych. Taka nieruchomość traktowana jest jako tzw. „mieszana” czyli wystarczy, że

właściciel złoży deklarację do swojej gminy (w przypadku Gdyni wliczając powierzchnię przeznaczoną na działalność gospodarczą do powierzchni mieszkalnej). Dane zawarte w powyższej tabeli pochodzą ze strony Urzędu Statystycznego w Gdańsku. Szczegółowe dane za rok 2016 zostaną udostępnione pod koniec 2017 roku. Na potrzeby niniejszego opracowania skorzystano z danych dla powiatów znajdujących się w „Biuletynie statystycznym województwa pomorskiego za IV kwartał 2016” i proporcjonalnie do lat ubiegłych obliczono dla poszczególnych miast i gmin przewidywane ilości podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2016 roku.

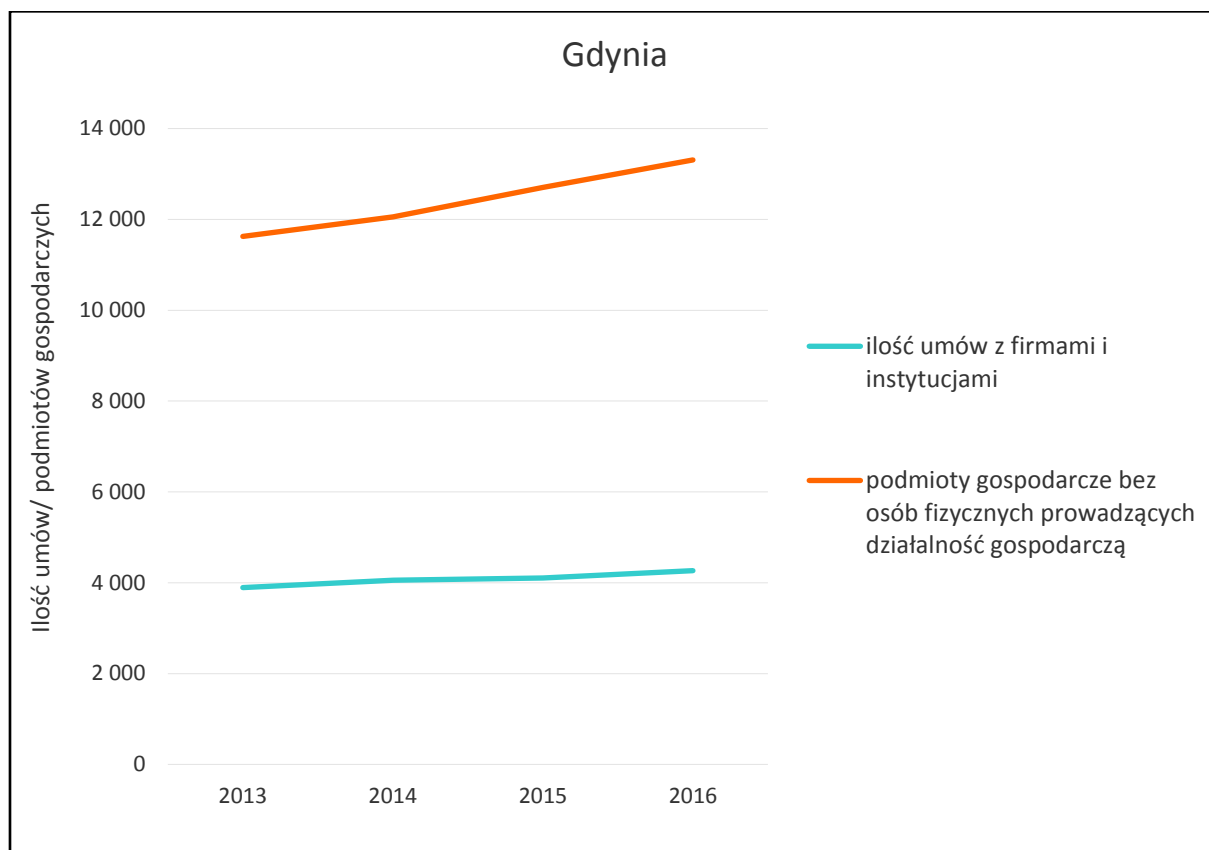
Tabela 2 Ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie poszczególnych gmin wchodzących w skład Związku

Miasto/Gmina	2013	2014	2015	2016
Gdynia	11 625	12 058	12 705	13 309
gm. Kosakowo	260	286	325	335
gm. Szemud	310	333	351	367
gm. Wejherowo	353	378	390	408
Reda	432	477	501	524
Rumia	1 053	1 099	1 194	1 248
Wejherowo	1 387	1 420	1 471	1 537
Sopot	3 975	4 067	4 190	4 339
Ogółem	19 395	20 118	21 127	22 067

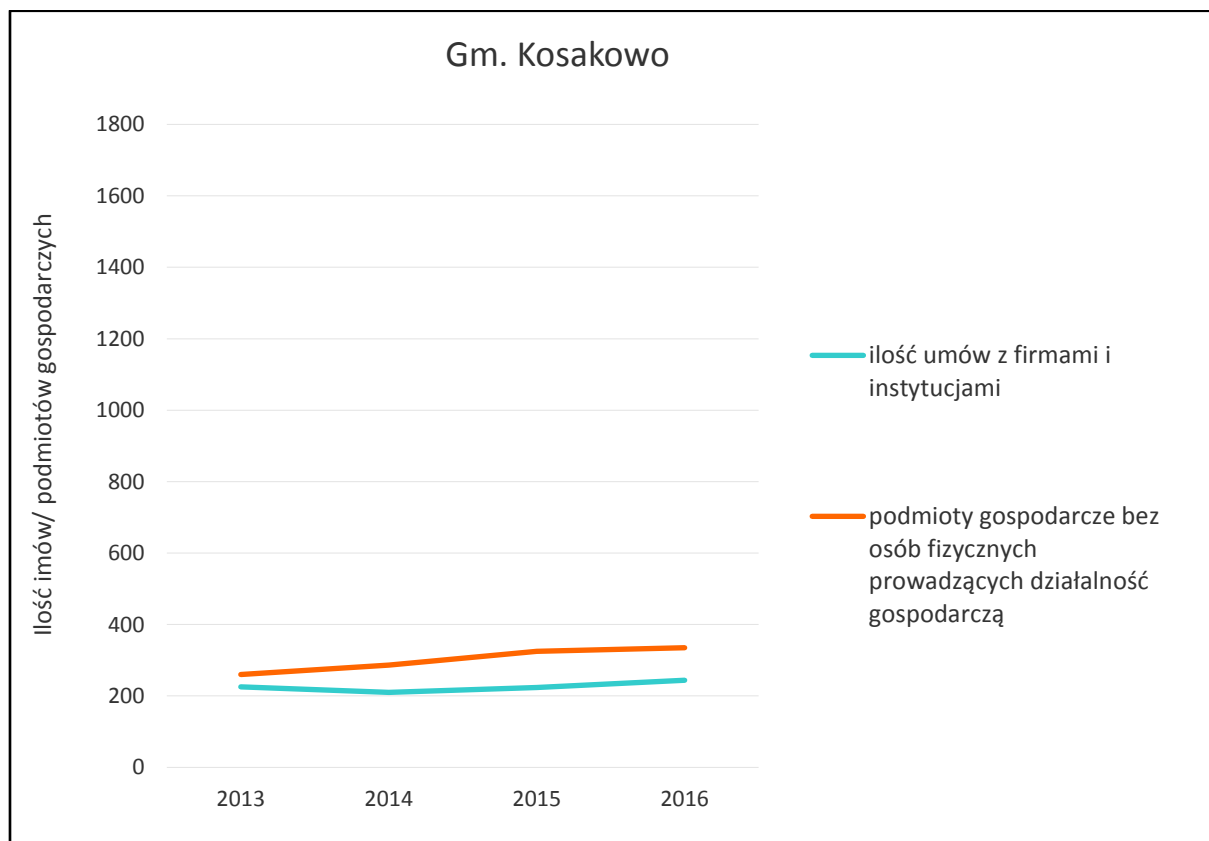
źródło: Urząd Statystyczny w Gdańsku, „Województwo pomorskie, podregiony, powiaty, gminy” za rok 2013, 2014, 2015; Urząd Statystyczny w Gdańsku „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego IV kwartał 2016”

W dalszej części informacji zestawiono na wykresach ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie poszczególnych gmin należących do Komunalnego Związku Gmin „Dolina Redy i Chylonki”.

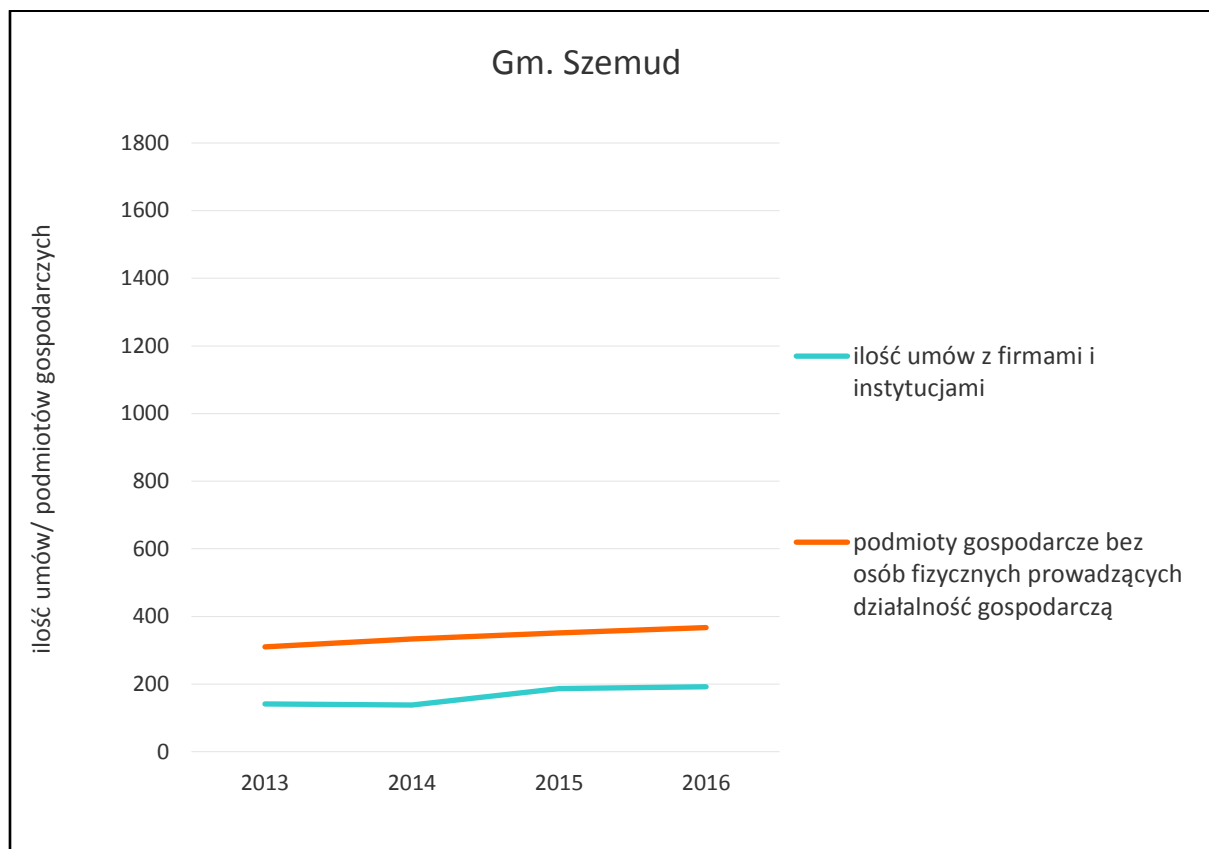
Wykres 1 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy miasta Gdynia

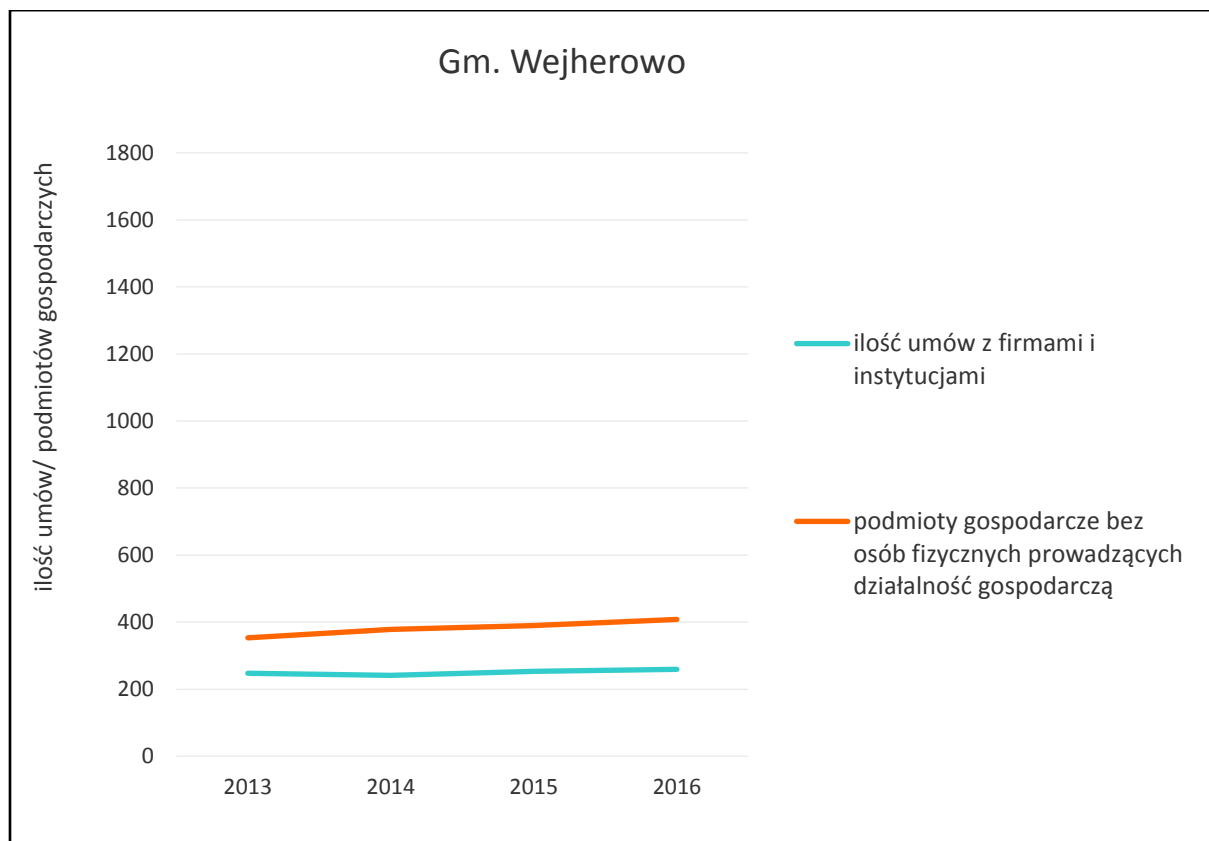
Wykres 2 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy Kosakowo

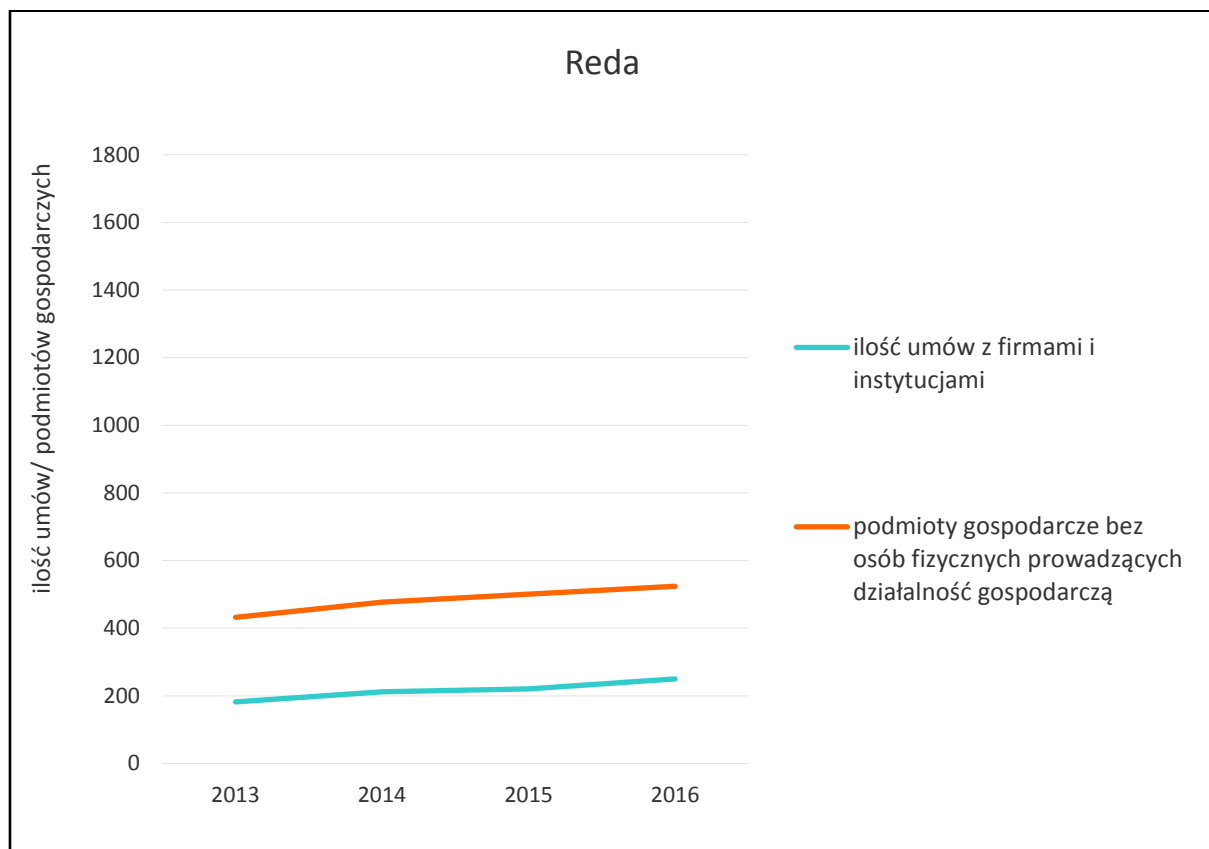
Wykres 3 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy Szemud

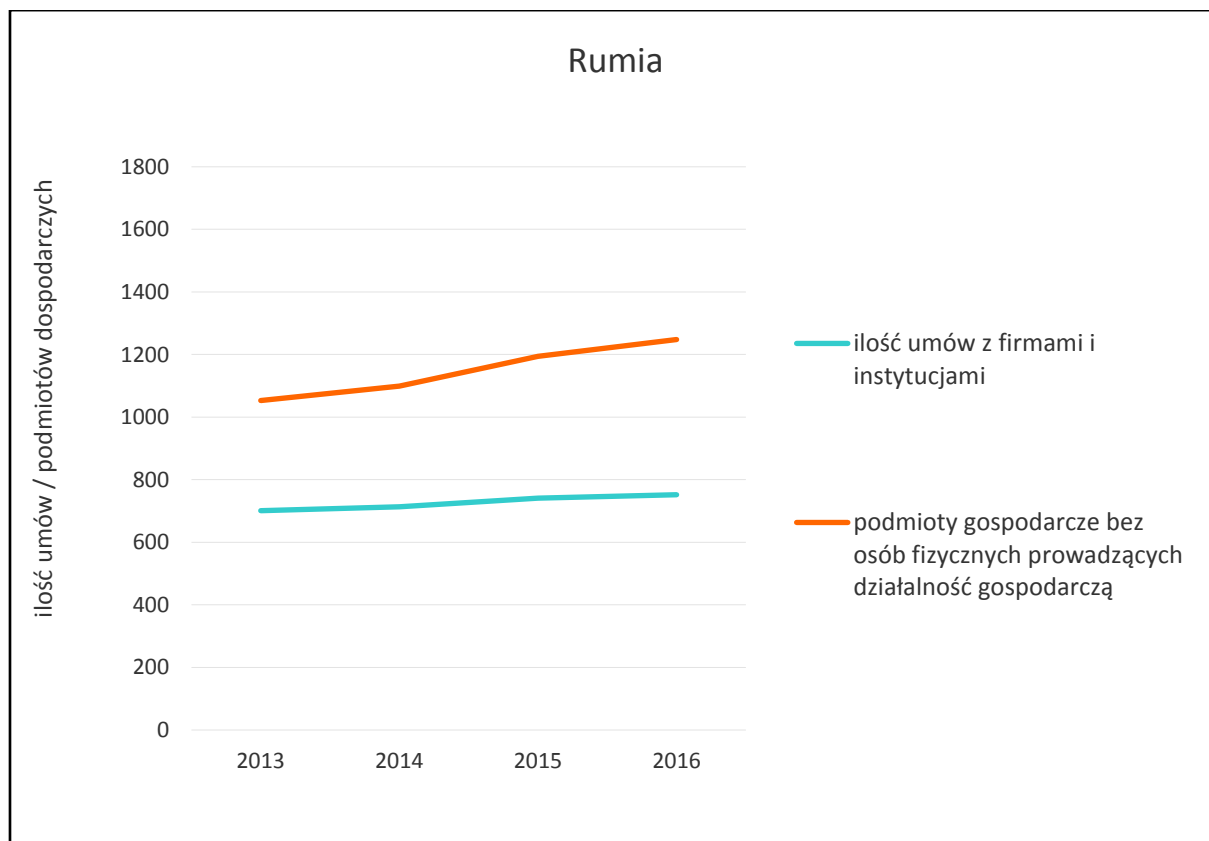
Wykres 4 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy Wejherowo

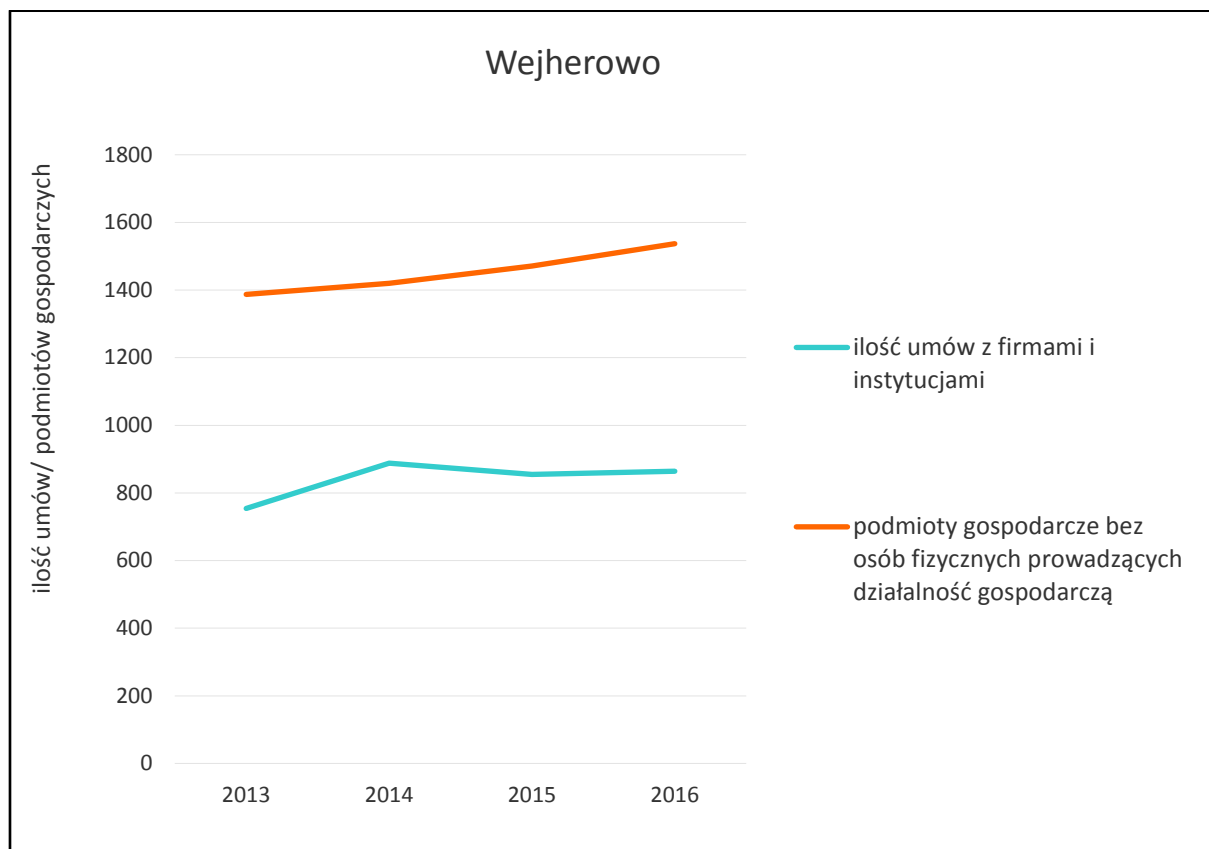
Wykres 5 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy miasto Reda

Wykres 6 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy miasta Rumia

Wykres 7 Ilość aktywnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2016 na terenie gminy miasta Wejherowo

Na powyższych wykresach widać, że liczba aktywnych umów w bazie KZG oraz liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON stale rosną, jednak w różnym tempie. Szybciej przybywa nowych przedsiębiorstw niż nowych umów na odbiór odpadów komunalnych. Jest to szczególnie widoczne na wykresie 1, 4 i 6 dotyczących odpowiednio Gdyni, gminy Wejherowo i Rumi. W sytuacji teoretycznej ilość umów powinna być identyczna z ilością działających przedsiębiorstw, ale w rzeczywistości jest to niemożliwe, ponieważ kilka przedsiębiorstw mających swoje siedziby w jednym budynku może mieć wspólną umowę na odbiór odpadów. Ma to miejsce głównie w miastach, gdzie obiekty biurowe, galerie handlowe oraz pawilony handlowe na osiedlach mają jedną umowę na kilka lub kilkanaście różnych firm. Nie ma więc możliwości zweryfikowania, ile podmiotów gospodarczych wspólnie korzysta z jednej umowy na wywóz odpadów. Dlatego ważne jest, aby dążyć do proporcjonalnego wzrostu ilości umów i ilości przedsiębiorstw, a nie do ich zrównania się.

W tabeli 3 przedstawiono przyrost lub spadek liczby umów oraz ilości podmiotów gospodarczych (bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) w poszczególnych gminach w stosunku do roku poprzedniego w kolejnych latach.

Tabela 3 Przyrost/spadek liczby umów oraz ilości podmiotów gospodarczych (bez osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) w poszczególnych gminach w kolejnych latach

Przyrost/Spadek	Miasto/Gmina	różnica ilości w kolejnych latach			Suma
		2014-2013	2015-2014	2016-2015	
l. umów	Gdynia	159	55	159	373
l. przedsiębiorstw		433	647	604	1 684
l. umów	gm. Kosakowo	-15	14	20	19
l. przedsiębiorstw		26	39	10	75
l. umów	gm. Szemud	-3	49	5	51
l. przedsiębiorstw		23	18	16	57
l. umów	gm. Wejherowo	-6	12	6	12
l. przedsiębiorstw		25	12	18	55
l. umów	Reda	30	8	30	68
l. przedsiębiorstw		45	24	23	92
l. umów	Rumia	12	28	11	51
l. przedsiębiorstw		46	95	54	195
l. umów	Wejherowo	134	-33	9	110
l. przedsiębiorstw		33	51	66	150
l. umów	łącznie	311	133	240	684
l. przedsiębiorstw		631	886	791	2 308

Podsumowanie i wnioski

Zarówno ilość podmiotów gospodarczych, jak i ilość aktywnych umów w bazie KZG wykazuje tendencję rosnącą. Stały wzrost liczby umów na odbiór odpadów komunalnych zawieranych przez przedsiębiorców z firmami wywozowymi w ewidencji umów prowadzonej przez KZG jest wynikiem uszczelniania systemu.

Największą różnicę pomiędzy ilością zawartych umów a ilością funkcjonujących podmiotów gospodarczych obserwuje się w Gdyni. Sytuacja taka częściowo spowodowana jest dużą ilością powstających nowych biurowców, galerii handlowych, stref przemysłowych (np. na terenie Portu Gdynia) najczęściej zarządzanych przez jednego administratora/właściciela obiektu, który zawiera wspólną umowę na odbiór odpadów powstających we wszystkich firmach zlokalizowanych na jego terenie. Dlatego też ilość zawartych umów na odbiór odpadów jest znacznie mniejsza od liczby zarejestrowanych działalności gospodarczych. Z drugiej jednak strony można podejrzewać, że im większe miasto, tym trudniejsze jest przeprowadzenie przez Straż Miejską kontroli wszystkich podmiotów gospodarczych pod kątem posiadania umów na odbiór odpadów.

Najmniejsza różnica między wzrostem ilości zawartych umów znajdujących w ewidencji KZG a wzrostem liczby przedsiębiorstw w latach 2013 – 2016 występuje w gminie Szemud. Zapewne wiąże się to z tym, że jeśli na terenie gminy typowo wiejskiej uruchamiane są działalności gospodarcze (poza jednoosobowymi), to zlokalizowane są na wydzielonych nieruchomościach i wyposażenie ich w pojemniki na odpady jest koniecznością. Poza tym łatwe jest tam przeprowadzenie kontroli przez służby gminne pod kątem posiadania przez przedsiębiorcę umowy na odbiór odpadów.

Występujące różnice w ilości aktywnych umów w bazie KZG i ilości podmiotów gospodarczych uzasadniają przypuszczenie, że część firm może unikać podpisywania umów na wywóz odpadów komunalnych pozbywając się ich przez wyrzucanie do pobliskich pojemników przeznaczonych dla mieszkańców lub należących do innych firm. Inną możliwą przyczyną powyższych różnic jest zbyt rzadka (1 raz na pół roku) konieczność dołączania list umów zawartych, zmienionych lub rozwiązanych do sprawozdań składanych przez firmy wywozowe do Związku. Może to powodować problemy z ujęciem wszystkich zmian, jakie zaszły w okresie sprawozdawczym, w wyniku czego przesyłane wykazy mogą być niekompletne.

Przed ewentualnym objęciem przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkanymi należałoby sprawdzić, czy wszystkie przedsiębiorstwa i instytucje mają podpisane umowy na wywóz odpadów stałych z firmami wywozowymi. Wiedza ta pozwoliłaby również lepiej oszacować ilość odpadów powstających w firmach oraz ułatwiłaby gminom przygotowanie dokumentacji przetargowej.

Obecnie oszacowanie ilości odpadów powstających na terenie nieruchomości niezamieszkanymi jest możliwe jedynie na podstawie analizy sprawozdań półrocznych przedsiębiorców odbierających odpady komunalne.

Do 2015 roku odpady komunalne zmieszane odbierane od firm klasyfikowane były w „Eko Dolinie” nie pod kodem 20 03 01 (odpady komunalne zmieszane) a ze względu na to, że brak jest w nich frakcji kuchennej pod kodem 20 01 99 jako inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny. Przy takiej klasyfikacji w rocznym sprawozdaniu gmin z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami łatwo było wydzielić odpady powstające na terenie nieruchomości niezamieszkanymi. Od 2016 roku dostosowując się do uwag Urzędu Marszałkowskiego odpady te klasyfikowane są tak jak odpady powstające w gospodarstwach domowych pod kodem 20 03 01 i obecnie z rocznego sprawozdania gminy trudniej jest wydzielić odpady powstające w przedsiębiorstwach i instytucjach. Jest to jednak możliwe przy analizie poszczególnych sprawozdań firm wywozowych.

Z analizy bazy umów na odbiór odpadów wynika również, że ilość firm odbierających odpady z instytucji i przedsiębiorstw nadal jest duża, a rynek jest rozproszony. Na terenie gmin zrzeszonych w Komunalnym Związku Gmin „Dolina Redy i Chylonki” aktywne umowy ma 27 firm wywozowych, z których 10 odbiera odpady komunalne z więcej niż 100 podmiotów. Pomimo iż na terenie KZG działa tak dużo przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne, to 4 firmy (Sanipor, Remondis, PUK, ZUK) posiadające najwięcej klientów obsługują 78 % całego rynku.

Dane zawarte w powyższym opracowaniu pozwalają na stwierdzenie, że wzrastająca różnica pomiędzy ilością aktywnych umów w bazie KZG a ilością podmiotów gospodarczych wskazuje na konieczność przeprowadzenia kontroli w firmach i instytucjach pod kątem posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych. Kontrole te mogą być przeprowadzone przez gminy, ponieważ dysponują one odpowiednimi służbami oraz dostępem do bazy umów prowadzonej przez Komunalny Związek Gmin „Dolina Redy i Chylonki”.

Przedmiotem kolejnego opracowania będą umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych znajdujące się w bazie umów prowadzonej przez KZG.

Opracował: Dział Gospodarki Odpadami KZG